

Нилс-Оивинг Хоџенсен

ОВДЕ ЈЕ КУЋА КОЈОЈ ПРИПАДАМ

она има врло мало искуства сама каже
са воденим криновима и балетанима
са jazz-ом и пивом и самоћом
једну шољицу кафе пажљиво спушта
испред мене на ивицу кревета
(нема одступања сада)
говори непрестано
о једном или другом чуду у мојим годинама
(скоро без даха)
она има врло мало искуства сама каже
али ја је познајем ипак
са плавих бродова на отвореном мору
и градских улица које се осврћу
ја те ипак познајем кажем
овде је кућа којој припадаш

УСТАНИ

устани
упали светло
скувана кафа стоји на столу
седи
читај новине
пронађи реч која описује
топлоту, укус
или прсте
и слушај саобраћај котрља поред
ништа не питај
само гледај кроз прозор цело преподне
са једном горућом надом
у руци

онда дођи
и сакриј се код мене
ја не тражим никог

ОНА МЕ ЗАБОРАВЉА

шта је то што добија један тридесетогодишњак
па трчи кући
кроз град
писања ради?
и зашто за писаћим столом седи
непокретно
као једна огромна лутка
коју је дете у кући одавно одбацило
да ли је зато дуго трчао?
да ли је зато изненада помислио на неког?
на једну жену
што се некад кретала
кроз један чист и светао стан
што често је знала рећи:
данас пада киша
али сутра ћемо сијати
да ли је зато жели назад?
да ли зато жели да разговара са њом?
он ништа не жели рећи пре него што зна
да она не намерава да нестане

тако брзо
рекао је да
жели да она остане са њим
дуго
можда цели живот
али не као лутка
не као неко ко не може
ако она жели
да се покрене
и иде
он је трчао
уморан је
и мора да утоли жеђ
пре него да пише
једну велику чашу пуни водом
и гледа те исте неописиве детаље
у светлу
у води
што на кожи пресијава
и жури назад на јастук
до лутке до себе самог
до себе који је чекалац
један стрпљив човек у сусрету са свим измишљеним

ЈЕДНОСТАВНА ВРАТА

ногом си закорачила у собу
стојиш и унутра и ван
у чизмицама
са халтерима
браон сукњицом на куковима
досађујеш се
шта ти желиш?
ништа
смислићемо нешто?
не, заборави то
ти истресаш нос
нестајеш (у кујни)
и појављујеш се с нечим у устима
чизмице су одбачене
обула си беле вунене чарапе
треба ли нешто да кажем?

јеси ли поспана?
гладна?
будна?
жедна?
чиме си се бавила пре него што сам те срео?
пре него уђох у твој живот?
постоје стотине, хиљаде година
када једноставно не постојаш
како ти је било тада
и зашто стојиш у тим вратима са таквим лицем?
зашто ниси у кревету?
или у столици и не причаш са мном?

узимам један случајан датум
17. новембар 1979.
где си била тада?
имао сам осам година
ишао у други разред Аспој школе
плашио се да будем сам у кући
нисам волео зиму
нисам волео да носим чизме
заправо нисам ни лето волео
шта си ти волела?
јеси ли размишљала о томе откако си ме срела?
имаш ли нешто од осмогодишњака у себи
кад ме касно увече позовеш
да објасниш зашто не можеш доћи?
седиш ли са једном руком на стомаку?
виђао сам те много пута да тако седиш
јеси ли тако и 1979-те седела?
волео бих да сам то видео
и ставио руку ту

свиђа ми се да стојиш
на прагу
у вратима
или заправо: у зиду
у зиду који се изненада отвара ка другој соби
то је твоја поента
твоја реченица
о којој можеш десет сати причати
(кажеш)
собе и врата

човек који отвара једна врата
и пролази кроз њих

али не онај који пише песме
ја мрзим песме
(кажеш)
замисли да двадесетогодишњи мушкарци и жене
и четрдесетогодишњаци и шездесетогодишњаци
седе у својим собама и пишу песме
па се смејеш
и ја се смејем
и кажеш, наравно, лако је исмејавати песме
али обоје знамо да постоји једна која ти се допада
која ти је живот спасила
о човеку који кроз зидове пролази у свемир
и тамо проналази једна врата
и отвара та врата
īio oīvara vraitīa
сећамо се обоје да си шапутала док сам читао
а онда си плакала
плакала си данима
није ти падало на памет
да нешто тако може бити наглашено
у једној норвешкој збирци из 1998. године
и била си постиђена
ово ником не говориш
(рекла си)
и тада, после само трена, била си бесна
зашто никоме то ниси рекла?
јуче сам то свима причао
нико није знао

ако ми нешто пишеш
ја то читам
касније разговарамо о томе
али кад овде дођеш
и тако стојиш у вратима
ћутећи, не жалећи се, не покрећући се
тад не разумем ништа
изненада ми у лице залупиш врата
бела врата са златном кваком
отварам их
ти опет лупаш њима
одгурујем их и тебе с њима

и свиђа ти се да стојим ту
на прагу

ДВА МАТОРЦА

овде се предајемо
овде заокружујемо
стављамо тачку
као што смо предвидели
пре свих ових година

гледај
узми мој апарат
сликај
па ћу ја узети једну за себе
биће то
две слике
два маторца
сваки за себе
на једној клупи
истој клупи
па пишемо
позади
да то није била намера
никако није била намера
у педесет година писати
исписивати све ове странице
једним комешањем
људским

чујеш ли, Ана?
чујеш ли, *Ани*?
чујеш ли, душо?
то никако није била намера
само сам ти желео представити
како се мој живот променио
сви се животи мењају
мој такође

али сад се предајемо
наставља да буде крајње тешко
наша тела су стара
руке тешке и

лења крв
као планине смо које гледају ка равници
или ка слабом дрхтућем ноћном светлу града у нестанку
ми смо задихани
притешњени
и више не пишемо тако добро
о запањујућем животу
не пишемо
на тај начин о запањености
више

ма доста сада –

пусти ме само да испричам
(по први и задњи пут)
о ономе кад сам се пео
на оно велико дрво
у школском дворишту
седео сам на врху
и гледао доле ка вршњацима
рекао сам
*ако ја –
кад будем велики –
будем ишћо важан за одрасле
као ишћо сам сада за вас доле
онда ћу бићи славан човек*

и пусти ме
да те подсетим
да сам неких десетак година после
добар и велик
седео погурен испред камина
у дневној соби
за један хотел
у једном забаченом делу земље
пребирао сам се
и бежећи од дугова
седео сам без будућности
и гледао у ватру
имао сам 33 године
и завидео сам свима онима што имају рак и HIV
и SARS и Алцхајмерову болест

јер ништа не може бити горе
мислио сам

још заљубљен
у себе самог

тако сам дошао до поезије

ЦЕПНА ПЕСМА

ако се мачка зове поезија
куче се мора звати проза
ако мачка слика
куче такође мора сликати
ако мачка живи овде
куче мора живети преко пута

то су два различита света
кажу они који верују у различите светове

ми верујемо у узајамно деловање
ми верујемо у мостове
ми верујемо у *са* и у *на*
и *са* и *на*
и понекад
ту и тамо верујемо
у себе саме

два типа
сваки за себе

сваки живот
свако време
кафа, клупа, авион
преко ноћног неба
пише једну песму
која ће живети
када буде готова
живеће
једно кратко време
у џепу панталона
живеће ту

све док их не скинемо
и оперемо
и осушимо
и испегламо
и тако скинемо
ту малу песму
са авиона
са кафе

ми је не памтимо
нити она памти нас

али она је живела
као што живимо ми

као што идемо са ове стране пута
ка другој

НИЛС-ОИВИНД ХОГЕНСЕН рођен је 1971. године у Олесунду, Норвешка. Више година радио је као уредник у редакцији зборника дебитаната у норвешкој књижевности – *Сигнал*, где је и сам са осам песама дебитовао 1995. године. Објавио је следеће књиге песама: *Руке и сећања (Hender og hukommelse, 1998.)*, *Једно добро место (Et godt sted, 1999.)*, *23 песме о женама и мушкарцима и једно очајно објашњење (23 dikt om kvinner og menn og en desperat forklaring, 2002.)*, *Једноставне песме (Enkelte dikt, 2003.)*, *Нилс-Оивинг Хоџенсен пише (Nils-Øivind Haagensen skriver, 2005.)* и *Зашто сам тако улаштен? (Hvorfor er jeg så redd?, 2006.)*, те роман *Радиоактивно (Det radioaktive, 2001.)* и путопис *Срећни ме, срећни ме, срећни (Møt meg, møt meg, møt meg, 2006.)*. 2004. године добио је награду СУЛП. Живи и ради као новинар у Ослу.

Превео с норвешког и белешку сачинио МАРКО ВУКОВИЋ